

9. november 2005 | I øvrigt mener vi

Fjernkøling i Danmark

Fjernkøling i Danmark
- med særligt fokus på fjernvarmeværker,
privatejede såvel som kommunaltejede

31. oktober 2005
kmn/mhn/lh/bhk

Baggrund

Rundt omkring på de danske fjernvarmeværker tales der meget om mulighederne for at gå ind i et nyt marked, hvor der ud over fjernvarmeværkerens primære markedsområde – at levere varme til forbrugerne – også kan leveres fjernkøling.

Ideen med at sammenkæde fjernkøling med fjernvarmeværkerne er forholdsvis enkelt og forekommer umiddelbart hensigtsmæssig. Fjernvarmeværkerne har allerede i dag erfaring med at drive ledningsnet, hvorigennem der distribueres varmt vand, og det vil umiddelbart virke hensigtsmæssigt og teknisk sammenligneligt at drive et ledningsnet, hvor der distribueres koldt vand.

Dette sammenholdt med, at det kolde vand kan produceres på varme i en absorptionsproces, og at der i sagens natur er mest behov for køling i sommerperioden, hvor behovet for varme er mindst, kan man umiddelbart forestille sig, at fjernvarmeværket vil kunne opnå en større effektivitet i driften af fjernvarmeværket ved også at levere kølevand.

Dansk Fjernvarmes sekretariat vil i det følgende skitsere nogle af de overvejelser og problemstillinger, der umiddelbart viser sig i forbindelse med fjernkølingsaktiviteter, herunder såvel de forbrugerejede som kommunalt ejede fjernvarmeværkers mulighed for at indgå i sådanne aktiviteter.

Det skal i den forbindelse nævnes, at de problemstillinger og overvejelser, som fjernkølingsaktiviteter kan give anledning til, i princippet ikke adskiller sig fra andre aktiviteter, man måtte ønske at iværksætte, og som ligger ud over varmforsyningslovens formål, nemlig at producere energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand.

Problemstillingen er således ikke ny, idet spørgsmålet drejer sig om sideordnede aktiviteter, og hvorvidt et fjernvarmeværk kan involvere sig i sådanne aktiviteter, som kan knytte sig mere eller mindre tæt til selve fjernvarmeværkets hovedaktivitet, og i givet fald i hvilket omfang.

Definition på "fjernkøling"

Grundlæggende kan fjernkøling ske på to måder:

For det første ved, at værket har et mersalg af varme, og slutbrugeren selv har et anlæg, som kan udnytte energien til køling. Denne form for fjernkøling vil umiddelbart ikke give anledning til juridiske overvejelser for værket, idet der egentlig kun er tale om et mersalg, ligesom bl.a. spørgsmålet om afgifter alene vedrører slutbrugeren i denne situation.

For det andet kan fjernkøling ske ved, at man producerer koldt vand, typisk på 4-7 grader C, og distribuerer dette rundt i et ledningsnet til forbrugere, der har et kølebehov.

Normalt vil sådant vand blive returneret med en temperatur på 13-15 grader C. Denne temperaturforskel bevirker, at dimensionen på de rør, der skal distribuere vandet rundt til køling, bliver betydeligt større end de dimensioner, der kendes fra distribution af fjernvarmevand.

Rørene, man distribuerer det kolde vand i, behøver til gengæld ikke at være isolerede, idet temperaturforskellen til den omgivende jord er meget lille og køletabet derved også bliver meget lille. Rørene kan desuden være fremstillet af plastmaterialer.

Selve produktionen af det kolde vand kan som tidligere nævnt ske i en absorptionskøler, hvor drivmidlet kan være fjernvarmevand.

Fjernvarmevandet skal dog have en relativ høj temperatur omkring 80-90 grader C for de anlæg, der er i drift. Der arbejdes p.t. på at etablere produktionsanlæg med en fremløbstemperatur på 70-75 grader C.

For at få så effektive systemer som muligt skal man dog være opmærksom på, at køling også kan produceres på andre måder, således at man udnytter de potentielle muligheder, der findes i lokalområdet. Køling kan i perioder bl.a. hentes fra havet, havne m.m., når temperaturen i vandet er tilpas lav til køleformål.

Som spidslast kan der eventuelt etableres et traditionelt kompressor-anlæg, idet investering til etablering af absorptionskøling er relativt høj.

Sammenfattende kan man sige, at ved etablering af et fjernkøleproduktionsanlæg, skal man se på flere variable og afveje fordele og ulemper sammen med leveringssikkerhed, økonomi m.m.

Denne form for fjernkøling giver anledning til de nedenfor nævnte overvejelser.

Juridiske overvejelser

Varmeforsyningsloven

Varmeforsyningsloven indeholder ikke en bestemmelse, der regulerer fjernvarmeværkers adgang til at varetage andre aktiviteter end varmforsyning.

Det fremgår således af varmforsyningslovens § 1, stk. 1, at: *"Lovens formål er at fremme den mest samfundsøkonomiske og miljøvenlige anvendelse af energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand samt at formindske energiforsyningens afhængighed af olie."*

Videre fremgår det af lovens § 2, at: *"Ved kollektive varmforsyningsanlæg forstås virksomhed, der driver følgende anlæg med det formål at levere energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand:....."*

Et fjernvarmeværks mulighed for at varetage fjernkølingsaktiviteter ses således ikke umiddelbart at være omfattet af varmforsyningslovens formålsbestemmelse og definitionen på et kollektivt varmforsyningsanlæg.

Efter varmforsyningslovens § 20, stk. 1 og 2 sker fastsættelsen af varmeprisen som udgangspunkt efter "hvile-i-sig-selv" princippet. Det vil sige, at de kollektive varmforsyningsanlæg m.fl. ikke må opkræve andre udgifter end de, der måtte være forbundet med de konkrete anlægs udgifter. Udgifterne skal være nødvendige og omfatter eksempelvis udgifter til energi, driftsomkostninger og finansieringsudgifter ved fremmedkapital. Endvidere kan indregnes driftsmæssige afskrivninger og henlæggelser til nyinvesteringer og forrentning af indskudskapital.

Det er Energitilsynet, som i de konkrete tilfælde afgør, hvilke udgifter, der er nødvendige og derfor kan indregnes i varmepriserne, jf. § 21.

- afgørelser på området

Det tidligere Gas- og Varmeprisudvalg har imidlertid i en konkret sag antaget, at det ikke er i strid med varmforsyningsloven, hvis fjernvarmeværker under visse betingelser varetager sideordnede aktiviteter.

Det fremgår bl.a. af en konkret afgørelse (Hillerød kommunale fjernvarmeværk – Kampagne til hvervning af nye kunder af 28. september 1998) fra det tidligere Gas- og Varmeprisudvalg, at:

".....

Tilbage står spørgsmålet om et varmeværk kan drive "sideordnet virksomhed" i stil med den mulighed, der i henhold til elforsyningsloven foreligger for elværker.

Varmeforsyningsloven tager som udgangspunkt alene stilling til hvilke omkostninger, der kan indregnes i priserne, men berører ikke spørgsmålet om hvilke aktiviteter et værk i øvrigt - udover at producere varme - kan give sig i kast med, og udgangspunktet må være, at i hvert fald aktiviteter, der har en vis naturlig tilknytning til selve varmeproduktionen, må være tilladt.

Uanset at varmforsyningsloven ikke på samme måde som elforsyningsloven tager stilling til en situation, som den foreliggende, findes der således umiddelbart ikke at kunne rettes indvendinger imod, at et varmeværk foretager andre aktiviteter, og der samtidig åbnes mulighed for at varmeværket udnytter den særlige ekspertise, som værket sidder inde med.

En forudsætning for, at den sideordnede aktivitet kan betragtes som værende ikke urimelig i varmforsyningslovens forstand, må være, at aktiviteten ikke økonomisk belaster hovedaktiviteten, og de økonomiske forhold vedrørende den sideordnede aktivitet må være gennemskuelige, og der må ikke finde regnskabsmæssig sammenblanding sted af de to aktiviteter.

.....".

Hvis man på denne baggrund konkluderer, at fjernkølingsaktiviteten opfylder disse betingelser, altså at der er tale om en naturlig tilknytning, at værket udnytter en særlig ekspertise, at aktiviteten ikke belaster varmforsyningen økonomisk m.v., vil der altså være tale om en aktivitet, der falder inden for varmforsyningslovens rammer.

Ydermere kan nævnes, at der ikke i varmforsyningsloven er krav om en selskabsmæssig adskillelse af den sideordnede aktivitet fra varmforsyningen, med mindre der er tale om et fjernvarmeværk, hvor fremføringsanlægget er udskilt i et selvstændigt selskab efter lovens § 23 g.

Da prisfastsættelsen på fjernkøling ikke er omfattet af prisbestemmelserne i varmforsyningsloven må det således indebære, at de privatejede fjernvarmeværker kan tilbyde fjernkøling på markedsvilkår.

Efter Dansk Fjernvarmes sekretariats opfattelse rejser fjernkølingsaktiviteter dog yderligere en række spørgsmål, som er uafklarede både i forhold til varmforsyningsloven og anden lovgivning i øvrigt. Der tænkes eksempelvis på følgende for blot at nævne nogle problemstillinger:

- Selskabslovgivningen - som nævnt er der p.t. ikke noget lovkrav om at udskille aktiviteten i et selvstændigt selskab
- Markedsføringsloven
- Konkurrencelovgivningen (monopol kontra kommerciel virksomhed)
- Skatte- og afgiftslovgivningen
- Vedtægter for de private selskaber (a.m.b.a.)

En endelig afklaring af bl.a. disse spørgsmål ligger ikke inden for sekretariatets kompetence at afgøre, og det vil i givet fald være nødvendigt at søge sagkyndig bistand hos eksterne eksperter (revisorer, advokater m.fl.) samt søge myndighedernes stillingtagen til spørgsmålet.

Det er derfor vigtigt at være opmærksom på, at den umiddelbare konklusion, som nævnt ovenfor, ikke har været gjort til genstand for konkrete klagesager eller myndighedernes stillingtagen i øvrigt.

For så vidt angår de kommunalt ejede fjernvarmeværker skal der ud over varmforsyningslovens regler også iagttages almindelige kommunalretlige regler, herunder kommunalfuldmagtsreglerne, jf. nedenfor.

Fjernkøling – kommunalt ejede fjernvarmeselskaber

Ud over at opfylde betingelserne for sideordnet virksomhed efter varmforsyningsloven som beskrevet ovenfor, skal de kommunale fjernvarmeværker have et juridisk grundlag for fjernkølingsaktiviteterne enten i lovgivningen eller i kommunalfuldmagtsreglerne.

Det er især kommunalfuldmagtens regler om forsyningsvirksomhed og overskudskapacitet/biproduktion, der er relevant i relation til fjernkølingsaktiviteterne, og som dermed kan danne det juridiske grundlag.

- kommunalfuldmagten

Kommunal forsyningsvirksomhed kan omfatte forsyning med el, gas, vand og varme m.v., og kommunens udførelse eller deltagelse heri er i betydeligt omfang lovfæstet direkte i lovgivningen.

Der er i forhold til kommunalfuldmagten truffet en central afgørelse i 2004, for så vidt angår bredbånd:

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har i den anden centrale afgørelse af 16. september 2004 til Nørre Djurs Kommune udtalt, at *"efter kommunalfuldmagtsreglerne antages en kommunes adgang til uden lovhjælp at gennemføre foranstaltninger blandt andet være afgrænset af, hvad der traditionelt betegnes som et almennytteskriterium. Dette kriterium indebærer, at en kommune som udgangspunkt kun kan gennemføre foranstaltninger, der kommer det kommunale fællesskab til gode"*. Konkret i forhold til bredbåndsaktiviteter anføres det i samme brev, at det er *"Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at etablering af bredbåndsnet ikke kan anses for en kommunal forsyningsvirksomhed, som en kommunalbestyrelse ud fra almindelige kommunalretlige principper lovligt ville kunne beslutte at etablere og drive med det formål at sikre borgernes interesser som aftagere"*

Når en kommune engagerer sig i forsyningsvirksomhed, er den som udgangspunkt undergivet de almindelige kommunalretlige regler, herunder begrænsninger i kommunalfuldmagten, f.eks. vedrørende biprodukter og accessorisk virksomhed samt "hvile-i-sig-selv" princippet.

Den kommunale forsyningsvirksomhed har på en række områder et direkte eller indirekte lovgrundlag som ovenfor nævnt. Hvis der i denne lovgivning er fastsat regler, som også gælder for den kommunale forsyningsvirksomhed, og som ikke stemmer overens med de uskrevne kommunalfuldmagtsregler, går disse uskrevne regler forud. Her tænkes f.eks. på, hvis der er fastsat skrevne regler om adgangen til at påtage sig andre opgaver, som rækker videre end accessorisk virksomhed eller en særlig udformning af "hvile-i-sig-selv" princippet.

"Hvile-i-sig-selv" princippet er en del af de uskrevne kommunalfuldmagtsregler og indebærer, at indtægter og udgifter til den pågældende forsyningsvirksomhed skal balancere. Der må således ikke oparbejdes et overskud på forsyningsvirksomheden, som f.eks. kunne overføres til kommunens almindelige økonomi, og heller ikke oparbejdes et underskud, som f.eks. kunne skattefinansieres. Deraf følger, at prisen på varme skal svare til produktionsomkostningerne. Derudover skal der være "vandtætte skotter" mellem den kommunale forsyningsaktivitet og den almindelige "kommunekasse".

Baggrunden for "hvile-i-sig-selv" princippet er, at kommunernes engagement på forsyningsområdet alene tjener til at sikre borgerne forsyning. En anden vigtig del er, at

kommunen ofte vil have monopol på forsyningen, og dette medfører et naturligt krav om, at prisen for varmen skal svare til kostprisen.

Det kan på denne baggrund umiddelbart være nærliggende at drage den konklusion, at en aktivitet som fjernkøling også ligger inden for kommunalfuldmagtsreglerne.

- overskudskapacitet/biproduktion

Kommuner har ret til på det fri marked at afsætte overskudskapacitet/biproduktion fra en i øvrigt lovlig kommunal aktivitet. Baggrunden for dette ligger bl.a. i en samfundsmæssig værdispildsbetragtning.

Imidlertid gælder en række begrænsninger i forhold til adgangen til at sælge overskudskapacitet/-biproduktion.

Disse begrænsninger er følgende:

- Biproduktet skal være en naturlig, tilfældig og uundgåelig følge af en lovlig kommunal opgave
- Kommunen har ret til at forarbejde et sådant rest- eller biprodukt for at gøre dette salgbart på markedet, men biproduktet må ikke bearbejdes så meget, at det kun udgør en mindre del af det færdige produkt
- Videreforarbejdningen må ikke ske, hvis omkostningerne herved er så store, at forarbejdningen påfører kommunen et tab i forhold til den pris, der kan opnås for produktet.
- Det pågældende biprodukt skal sælges til markedsprisen

Der er dog p.t. ikke taget konkret stilling til, hvorvidt en fjernkølingsaktivitet kan komme ind under kommunalfuldmagtsreglerne om overskudskapacitet/biproduktion.

I forhold til overkapacitet er der imidlertid truffet to centrale afgørelser, hvoraf den ene vedrører bredbånd:

Statsamtet Århus traf den 14. april 2004 afgørelse om, at Nørhald Kommune lovligt kunne udbyde den overskudskapacitet af bredbånd, der fremkom i forbindelse med, at kommunen etablerede et net til eget brug. I afgørelsen lagde Statsamtet vægt på:

- *at bredbåndsnettet ikke blev dimensioneret med henblik på at tilvejebringe overskudskapacitet,*
- *at der ikke i forvejen eller undervejs i forløbet var private erhvervsdrivende, der ønskede at varetage opgaven, eller som ved kommunens disposition blev påført en urimelig konkurrence,*
- *at prisen ved salget af overskudskapaciteten blev fastsat til markedsprisen,*
- *at den kommercielle side af driften blev overladt til et privat selskab, og at der derfor ikke var tale om, at Nørhald Kommune driver erhvervsvirksomhed som udbyder af nettet.*

Opmærksomheden henledes på at der er tale om en konkret afgørelse, hvor der tages udgangspunkt i de konkrete forhold i sagen, og der kan derfor ikke heraf sluttes, at alle forhold, som listet ovenfor, bør være opfyldt for, at bredbåndsakiviteten ligger inden for rammerne af kommunalfuldmagten.

Endvidere kan nævnes Indenrigs- og Sundhedsministeriets udtalelse i en konkret sag om en amtskommunes adgang til at udleje ledige grunde til en privat med henblik på etablering af parkeringsfaciliteter.

Ministeriet udtaler bl.a. at: *"spørgsmålet om, hvorvidt en amtskommune lovligt kan udleje de i sagen omhandlede grunde, ikke ses at være reguleret i den skrevne lovgivning. Amtskommunens adgang hertil skal derfor afgøres efter almindelige kommunalretlige grundsætninger om amtskommuners opgavevaretagelse.*

Efter de nævnte grundsætninger kan kommuner som udgangspunkt ikke drive handel, håndværk, industri og finansiell virksomhed, medmindre der foreligger lovhjemmel hertil. Det er således efter de nævnte grundsætninger udgangspunktet, at kommuner ikke kan udleje kommunale arealer på kommercielle vilkår.

Som en modifikation til dette udgangspunkt antages det, at en kommune på visse betingelser – for at undgå værdispild – i et vist omfang lovligt kan udnytte overkapacitet og således varetage opgaver, der normalt ikke er kommunale.

Det er en betingelse for udnyttelse af overkapacitet, at den pågældende kommunale kapacitet ikke er dimensioneret med det formål at opnå mulighed for at varetage opgaver, der normalt ikke er kommunale, samt at overkapaciteten af hensyn til løsningen af den kommunale opgave ikke kan afskaffes. Ved afgørelsen af, om en kommune lovligt kan sælge overskudskapacitet, indgår det efter de kommunale tilsynsmyndigheders praksis endvidere som et element i afvejningen, om opgaven i forvejen varetages på rimelig måde af private erhvervsdrivende.

Det antages endvidere, at det forhold, at kommuner ikke uden lovhjemmel må yde tilskud til enkeltpersoner eller til enkelte virksomheder, og den omstændighed, at kommuners opgavevaretagelse ikke må påføre private konkurrence, indebærer, at prisen ved salg af

overskudskapacitet skal fastsættes således, at den mindst svarer til markedsprisen for den pågældende vare eller tjenesteydelse.....”

Elforsyningsloven

- bredbåndsaktiviteter for elforsyningsvirksomheder

Kraftvarmeanlæg med en elleffekt på over 25 MW er omfattet af elforsyningslovens regler, jf. lovens § 10, stk. 1 (varmeforsyningslovens § 2, stk. 1, nr. 4, modsætningsvis).

I den senere tid har det været diskuteret, hvorvidt elforsyningselskaber kan indgå i bredbåndsaktiviteter, og spørgsmålet har konkret været forelagt Energistyrelsen.

Uden at spørgsmålet om bredbåndsaktiviteter direkte kan sammenlignes med fjernkølingsaktiviteter, rejser der sig umiddelbart i relation til udøvelse af bredbåndsaktiviteter en række spørgsmål, som i sagens natur også kan være relevante for fjernkølingsaktiviteter, og som derfor gennemgås kort i det følgende.

Det er i den forbindelse nærliggende at se på elforsyningslovens § 4, stk. 2, hvoraf det fremgår, at kommuner kan deltage i anden virksomhed, som har tilknytning til virksomhed efter loven, jf. § 2, stk. 1. - det vil sige udøvelse af "sideordnet aktivitet". Virksomheden skal dog udøves på kommercielle vilkår i selvstændige selskaber med begrænset ansvar.

Betingelserne for at udøve sideordnet virksomhed var tidligere fastlagt i en bekendtgørelse, som dog er ophævet i forbindelse med elreformen (bekendtgørelse nr. 874 af 20. november 1995). Efter denne bekendtgørelse var det en betingelse for at udøve sideordnede aktiviteter, at aktiviteterne:

- havde en naturlig tilknytning til hovedvirksomheden, eller
- gav mulighed for at udnytte en særlig ekspertise i elforsyningen, og
- var i overensstemmelse med elforsyningslovens formål.

Energistyrelsen har i september 2005 udsendt udkast til en ny bekendtgørelse i høring, som uanset det fælles udgangspunkt ser noget anderledes ud end den tidligere ophævede bekendtgørelse.

Elforsyningslovens § 4, stk. 2, fastslår i dag, hvilke aktiviteter en kommune har hjemmel til at deltage i, og det medfører således også, at § 4, stk. 2, er med til at sætte grænser for, hvilke aktiviteter en kommune kan deltage i, uden at kommunen skal indhente tilladelse efter elforsyningslovens § 37, stk. 10 og 11.

Energistyrelsens har i en konkret sag udtalt, at det kan anses for sideordnet virksomhed

- at etablere bredbånd med et primært elforsyningsmæssigt formål
- at udleje overskudskapacitet i bredbåndskabler, der er nedlagt med et primært elforsyningsmæssigt formål
- at der i forbindelse med nedgravning af elkabler nedlægges bredbåndskabler eller tomrør med henblik på udlejning eller videresalg af disse eller med henblik på fremtidig udnyttelse af kapaciteten til elforsyningsmæssige formål.

De ovenfor nævnte kriterier fremgår bl.a. også af det nye bekendtgørelsesudkast, som er sendt i høring, men som endnu ikke foreligger i en endelig udgave.

"Lex nesa" - bestemmelserne i el- og varmeforsyningsloven

For så vidt angår de kommunale værker, skal bestemmelserne i varmeforsyningslovens § 23 e, og for kraftvarmeværker omfattet af elforsyningsloven, også elforsyningslovens § 37, stk. 10, nærmere iagttages.

Disse bestemmelser medfører, at kommuner ikke uden tilladelse fra transport- og energiministeren må bevare ejerandele i nogle nærmere anførte virksomheder, såfremt der i disse virksomheder påbegyndes væsentlige nye aktiviteter, som ikke er omfattet af varme-, el- eller naturgasforsyningslovene. Hvis der ikke opnås tilladelse, skal kommunen snarest afhænde samtlige ejerandele i virksomheden.

Da der p.t. ikke i hverken lovgivningen eller praksis er taget stilling til, om fjernkøling kan anses for omfattet af varmeforsyningsloven, bør der, efter sekretariatets opfattelse - af hensyn til risikoen for påbud om afhændelse - indhentes tilladelse hertil fra Energistyrelsen.

Skattemæssige forhold

Efter selskabsskattelovens § 3, stk. 1, nr. 4 er fjernvarmeværker under visse betingelser fritaget for skattepligt. Det er en fritagelsesbestemmelse, som alene omfatter varmeforsyningen. Der er ingen offentliggjorte afgørelse af skattepligt, hvis fjernvarmeværket har andre aktiviteter. Ved lov nr. 452 af 31. maj 2000 blev skattepligten indført for elproducenter, hvilket betød, at kraftvarmeværkerne blev skattepligtige af både el- og varmeproduktion. Denne bestemmelse gælder for både kommunalt- og privatejede selskaber.

Landskatteretten har i en kendelse af 23. maj 2001, SKM2001.273.LSR taget stilling til skattemæssige konsekvenser af sideordnede aktiviteter for en lufthavn. Kendelsen er interessant, da beskattningen af lufthavne sker efter samme regelsæt, som er gældende for fjernvarmeværker. Det fremgår af kendelsen, at lufthavnen kun er skattefri af de aktiviteter,

der findes nødvendige for driften af en offentlig lufthavn. Hvis der er aktiviteter, der vurderes at være så sideordnede, at de ikke er nødvendige for den egentlige lufthavnsdrift, medfører det skattepligt af hele lufthavnens drift. I tilknytning til kendelsen skal bemærkes, at den blev afsagt efter stemmeflertal i Landskatteretten. Dette understreger usikkerheden i en fortolkning af de skattemæssige regler.

Hvis et hidtil skattefritaget fjernvarmeværk overvejer at tilbyde fjernkøling, bør der derfor indhentes et bindende svar fra Told- og skatteforvaltningen, således at de skattemæssige konsekvenser er kendt inden aktiviteten påbegyndes.

Der kan indhentes et generelt bindende svar, men det vurderes, at der er væsentlig risiko for, at individuelle aktiviteter og vedtægtsbestemmelser kan være af afgørende betydning i myndighedernes vurdering af skattepligt, hvorfor det indstilles, at dette spørgsmål søges individuelt afklaret.

Afgifter

Afgiftsbestemmelserne og muligheden for afgiftsrefusion fremgår af henholdsvis mineralolieafgiftsloven, kulafgiftsloven, elafgiftsloven, naturgasafgiftsloven og CO2-afgiftsloven.

Fælles for afgiftslovene er, at det ikke er muligt at få refusion for energiafgifter på brændsler, der anvendes til varmfremstilling. For kraftvarmeværker, hvor brændslet medgår til både varme- og elproduktion, sker der en forholdsmæssig opdeling, således at der indrømmes afgiftsrefusion på den del, der henføres til elproduktionen. Begrundelsen for afgiftsrefusionen på elproduktionen er, at der opkræves elafgift af den fremstillede el efter elafgiftsloven.

Det fremgår af ToldSkats Punktafgiftsvejledning, F.6.4.7, at "Energi, der bruges til nedkøling, kan anses for anvendt til procesformål, uanset at nedkølingen sker af hensyn til de ansattes eller kundernes komfort (fx klima anlæg).

Evt. varme, der fremstilles eller forbruges ved drift af klima anlæg, er dog omfattet af rumvarmereglerne."

Umiddelbart leder dette til, at fjernvarmeværket ikke kan få afgiftsrefusion på brændsel til kølingsformål, men at det er slutforbruger, der kan få afgiftsgodtgørelse, idet hovedreglen for afgiftsrefusion er, at momsregistrerede virksomheder kan få energiafgifter refunderet i samme omfang, som virksomhederne har fradragsret for købsmomsen af energiprodukter og varme. Der er dog visse undtagelser til hovedreglen, bl.a. at der ikke ydes afgiftsrefusion på rumopvarmning og varmt vand. Da det er et nyt område for fjernvarmeværker, anbefales det, at der indhentes en udtalelse fra Told- og Skatteforvaltningen. En ændring i skatteforvaltningsloven, der træder i kraft den 1. november 2005, åbner for muligheden for at få et bindende myndighedssvar også på afgiftsområdet.

Konklusion

Som det fremgår, er der ikke i hverken lovgivningen eller trykt praksis taget stilling til, om fjernkøling er omfattet af varmforsyningsloven, eller om fjernkøling er en lovlig kommunal opgave.

Da fjernkøling kan betragtes som en samfundsøkonomisk og miljømæssig optimal løsning på et stigende kølebehov, og da en række fjernvarmeværker overvejer en sådan aktivitet, er der behov for en stillingtagen til denne aktivitet enten i lovgivningen eller i praksis.

Som det også fremgår ovenfor, rejser der sig en lang række spørgsmål både i forhold til sektorlovgivningen, men også i forhold til anden lovgivning i øvrigt.

Spørgsmålene kræver efter sekretariatets opfattelse myndighedernes stillingtagen, da vi som interesseorganisation ikke er tillagt en sådan kompetence.

En endelig afklaring af problemstillingerne vil derfor, så længe der ikke foreligger praksis, eller der lovgives herom, kræve, at fjernvarmeværket konkret søger ekstern assistance hos forskellige rådgivere og eksperter med henblik på udarbejdelse af et responsum, herunder kontakt til myndighederne.

Til top © Copyright 2004 • Dansk Fjernvarme • Merkurvej 7 • 6000 Kolding • Tlf 76 30 80 00 • Fax 75 52 89 62Til top